gemeente Barneveld

Aandachtsgebied: Samenleving
Team Beleid
Behandelaar: S. Kempers
Telefoonnummer: +31615050450

Voorstelnr. 4255
Barneveld,26 augustus 2025
Portefeuillehouder: J. de Heer-Verheij

Onderwerp: aanvullend vaccinatieconsult voor vaccinatietwijfelaars op oudere leeftijd (3 jaar en 9 maanden)

Gevraagde beslissing:

1. In te stemmen met de pilot aanvullend vaccinatieconsult voor vaccinatietwijfelaars op oudere leeftijd in 2026.
2. Dit besluit ter kennisname aan de Raad te sturen.

1. Inleiding

Vaccineren is de meest succesvolle preventiemaatregel tegen het uitbreken van ernstige en zeer besmettelijke infectieziekten. Daarom is er in Nederland het Rijksvaccinatieprogramma (RVP). Het doel van dit programma is om door middel van vaccinatie de bevolking te beschermen tegen een aantal gevaarlijke infectieziekten. In de regio Gelderland Midden wordt het Rijksvaccinatieprogramma uitgevoerd door de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) van de GGD Gelderland-Midden.

Om een optimale bescherming te bieden tegen deze infectieziekten is een hoge vaccinatiegraad nodig. In de gemeente Barneveld ligt de vaccinatiegraad van alle vaccinaties uit het RVP onder de daarvoor gestelde normen. Daarom wordt sinds 2018 aan ouders van pasgeborenen een vaccinatieconsult aangeboden in het consultatiebureau.

In het rapport over de vaccinatiegraad 2023 (collegevoorstel 3904) staan adviezen om de vaccinatiegraad te verhogen. Eén van deze adviezen is uitbreiding van het vaccinatieconsult naar gezinnen met kinderen tussen de 5 en 18 jaar. Dit advies is verder met de GGD uitgewerkt. Voorgesteld wordt om het vaccinatieconsult voor oudere kinderen te koppelen aan het reguliere contactmoment op het consultatiebureau van 3 jaar en 9 maanden. De opkomst op het consultatiebureau is hoog waardoor dit een gunstig effect heeft op het bereik. Doelgroep zijn ouders waarvan de kinderen niet (volledig) gevaccineerd zijn en die twijfelen over vaccineren.

2. Beoogd effect

Meetbaar effect:
Door uitbreiding van het vaccinatieconsult wordt de vaccinatiegraad verhoogd.

Maatschappelijk effect:
Het voorkomen en terugdringen van gevaarlijke infectieziekten onder de bevolking. Het vaccinatieconsult draagt bij aan objectieve informatievoorziening voor inwoners.

3. Argumenten

1.1 Het vaccinatieconsult heeft mogelijk een positieve invloed op de vaccinatiegraad.
Uit de rapportage vaccinatiegraad 2023 blijkt dat bij de 2-jarigen de vaccinatiegraad in de gemeente Barneveld voor alle vaccinaties hoger is dan het jaar ervoor. Een verklaring zou kunnen zijn dat het vaccinatieconsult hier een positieve invloed op heeft.

1.2 *Het is van belang dat ouders beschikken over juiste en betrouwbare informatie over vaccineren en infectieziekten*

Met oog voor keuzevrijheid streven we naar een zo hoog mogelijke vaccinatiegraad. Door objectieve en betrouwbare voorlichting te geven, kunnen ouders zelf een besluit nemen over wel/niet vaccineren. Tijdens het vaccinatieconsult wordt deze informatie verstrekt.

1.3 Hoge opkomst bij contactmoment 3 jaar en 9 maanden
De GGD adviseert het vaccinatieconsult niet los aan te bieden voor 5-6-jarigen, maar dit te integreren in het reguliere contactmoment voor kinderen van 3 jaar en 9 maanden. Dit contactmoment heeft een zeer hoge opkomst. Door deze integratie is het bereik en effect groter.

1.4 Efficiënte uitvoering door jeugdartsen
De jeugdarts kan bij niet volledig gevaccineerde kinderen tijdens dezelfde afspraak zowel het reguliere consult als het vaccinatieconsult uitvoeren, wat een geringe aanpassing in de bedrijfsvoering vraagt.

4. Kanttekeningen
N.V.T.

5. Financiën
De extra kosten bedragen circa € 9.500. Dit bedrag is gebaseerd op de benodigde aanpassingen in planning, capaciteit en werkwijze. Dit kan worden gedekt uit de reguliere middelen binnen het beleidsproduct Volksgezondheid en preventie.

6. Participatie en communicatie

a) Participatie
De beleidsadviseur jeugdgezondheidszorg van de GGD heeft in overleg met de beleidsadviseur sociaal domein van de gemeente bijgaand voorstel uitgewerkt.

b) Communicatie
Dit collegevoorstel wordt ter kennisname aan de Raad gestuurd.

7. Vervolgstap
De pilot start vanaf januari 2026 en duurt een jaar.
De resultaten worden door jeugdartsen vastgelegd en aan het eind van de pilot geëvalueerd.
Aan de hand van deze resultaten wordt gekeken of deze werkwijze structureel wordt voortgezet.

8. Bijlagen
1. Memo Barneveld - Aanvullend vaccinatieconsult voor vaccinatietwijfelaars

Gelderland-Midden

Datum : 18-06-2025
Aan : Gemeente Barneveld
Van : GGD Gelderland Midden
Betreft : Aanvullend vaccinatieconsult voor vaccinatietwijfelaars op oudere leeftijd

---

Aanleiding
De gemeente Barneveld heeft de GGD gevraagd een voorstel te doen voor het bevorderen van de vaccinatiegraad onder vaccinatietwijfelaars.
In uw gemeente wordt momenteel een vaccinatieconsult aangeboden aan alle eerstgeborenen binnen een gezin. Deze aanpak lijkt een positieve bijdrage te leveren en wij adviseren dan ook om deze werkwijze voort te zetten.
Tegelijkertijd zien we landelijk een toename van vaccinatietwijfelaars en -weigeraars, met uiteenlopende achterliggende motieven. Om hier beter op in te spelen, adviseren wij een uitbreiding van het vaccinatieconsult naar gezinnen met oudere kinderen. Deze bredere benadering biedt kansen om:

- gerichte informatie en ondersteuning te bieden;
- bewustwording te vergroten;
- desinformatie tegen te gaan;
- en daarmee de vaccinatiebereidheid te verhogen.

Bevorderen van de vaccinatiegraad
Voor een effectieve aanpak is regionale samenwerking en het commitment van alle 15 gemeenten noodzakelijk. Tot op heden is er echter nog geen gezamenlijk pakket van activiteiten vastgesteld. Helaas is het, gezien de benodigde schaal en middelen, niet haalbaar om alle geadviseerde maatregelen ter bevordering van de vaccinatiegraad op korte termijn en specifiek voor één gemeente uit te voeren — denk hierbij aan verdiepend onderzoek of groepssessies in kleine setting.
Daarom richten we ons op maatregelen die wél decentraal uitvoerbaar zijn, snel inzetbaar zijn en een positieve bijdrage kunnen leveren binnen uw gemeente.

Uitbreiding vaccinatieconsult: advies
In overleg met de uitvoeringspraktijk stellen we voor het vaccinatieconsult niet los aan te bieden aan 5-6 jarigen, maar te integreren met het reguliere contactmoment op 3 jaar en 9 maanden uitgevoerd door de jeugdarts.
Voordelen hiervan zijn:

- Dit contactmoment kent een zeer hoge opkomst (bijna 100%), ook onder vaccinatietwijfelaars weigeraars.
- Door het vaccinatieconsult hieraan te koppelen, vergroten we het bereik en effect.
- De jeugdarts doet vooraf dossieronderzoek bij niet volledig gevaccineerde kinderen en voert vervolgens het reguliere consult én het vaccinatieconsult uit.
- Vraagt om geringe aanpassing in onze bedrijfsvoering waardoor het relatief eenvoudig te organiseren is.

Doelgroep
De uitbreiding richt zich vaccinatietwijfelaars, ouders van kinderen van bijna 4 jaar en, waarvan circa 5% (ongeveer 50 kinderen per geboortejaar) in aanmerking komt.

Financieel kader
De geschatte kosten voor deze uitbreiding bedragen circa €9.500 (onder voorbehoud).

Tijdspad en capaciteit
Het voorstel is om met de pilot te starten vanaf januari 2026 zodat we voldoende tijd hebben voor de aanpassingen in planning, capaciteit en werkwijze.
Daarnaast om het mee te nemen als uitbreiding van het vaccinatieconsult aan pasgeborenen in de offertes voor 2026. Zo hebben we 1 heel kalenderjaar om beiden te evalueren.

Effectevaluatie
De resultaten van het vaccinatieconsult op latere leeftijd bij vaccinatietwijfelaars worden door de jeugdartsen vastgelegd en aan het eind van de pilot geëvalueerd.